

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] talis virtus in sacramentis deriuetur a passione Christi? 5

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

talıs inuenitur in verbis & rebus, prout ex verbis & rebus perficitur vnum sacramentum.

ARTIC. V.

Vtrum sacramenta nouæ legis habeant virtutem ex passione Christi?

AD quintum sic proceditur. Videtur, quod sacramenta nouæ legis non habeant virtutem ex passione Christi. Virtus enim sacramentorum est ad gratiam causandam in anima, per quam spiritualiter viuunt. Sed sicut ¶ August. dicit super Ioan. Verbum, prout erat in principio apud Deum, viuificat animas; secundum autem quod est caro factum, viuificat corpora. Cum igitur passio Christi pertineat ad verbum, secundum quod est caro factum: videtur, quod non possit causare virtutem sacramentorum.

¶ 2 Præterea, Virtus sacramentorum videtur ex fide dependere: quia sicut dicit August. * super Ioan. Verbum Dei perficit sacramentum, non quia dicitur, sed quia creditur. Sed fides nostra non solum respicit passionem Christi, sed etiam alia mysteria humanitatis ipsius, & principalius etiam diuinitatis eius. Ergo videtur, quod sacramenta non habeant specialiter virtutem à passione Christi.

¶ 3 Præterea, Sacramenta ordinantur ad hominum iustificationem, secundum illud 1. ad Corint. 6. Abluti estis & iustificati estis. Sed iustificatio attribuitur resurrectioni: secundum illud Rom. 4. Resurrexit propter iustificationem nostram. Ergo videtur, quod sacramenta magis habeant virtutem à resurrectione Christi, quam ab eius passione.

SED contra est, quod super illud Rom. 5. In similitudinem præuaricationis Adæ *, &c. dicit glo. Ex latere Christi dormientis in cruce, fluxerunt sacramenta, per quæ saluata est ecclesia. Sic ergo sacramenta videntur habere virtutem ex passione Christi.

RESPONDEO dicendum, quod (sicut dictum est *) sacramentum operatur ad gratiam causandam per modum instrumenti. Est autem duplex instrumentum:

Tertiæ Par. Vol. ij.

D

vnum

342
 inf. 9. 64.
 a. 2. 4
 d. 1. 9. 1.
 a. 4. 9. 3.
 & d. 5. 9.
 2. art. 2.
 q. 1.
 ¶ tra. 19.
 à me. 23.
 ante me. 10. 9.
 * tra. 80.
 in euāg.
 Ioan. post me. 10. 9.

gl. ord. su per illud, Qui est factus forma sicut in seculi. ar. 1. huius 9.

Vnum quidem separatum, vt baculus: aliud autem coniunctum, vt manus. Per instrumentum autem coniunctum mouetur instrumentum separatum, sicut baculus per manum. Principalis autem causa efficiens gratiæ est ipse Deus, ad quem comparatur humanitas Christi, sicut instrumentum coniunctum: sacramentum autem sicut instrumentum separatum. Et ideo oportet, quod virtus salutaris, à diuinitate Christi, per eius humanitatem, in ipsa sacramenta deriuetur. Gratia autem sacramentalis ad duo præcipue ordinari videtur, videlicet ad tollendos defectus præteritorum peccatorum, in quantum transeunt actu, & remanent reatu; & iterum ad perficiendam animam in his, quæ pertinent ad cultum Dei, secundum religionem vitæ Christianæ. Manifestum est autem ex his, quæ supra dicta sunt*, quod Christus liberauit nos à peccatis nostris, præcipue per suam passionem: non solum efficienter, & meritorie, sed etiam satisfactorie. Similiter etiam per suam passionem inchoauit ritum Christianæ religionis, offerens seipsum oblationem & hostiam Deo, vt dicitur Eph. 5. Vnde manifestum est, quod sacramenta Ecclesiæ specialiter habent virtutem ex passione Christi, cuius virtus quodammodo nobis copulatur per suspensionem sacramentorum. In cuius signum de latere Christi pendens in cruce, fluxerunt aqua, & sanguis, quorum vnum pertinet ad baptismum, aliud ad Eucharistiam, quæ sunt potissima sacramenta.

Ad primum ergo dicendum, quod verbum prout erat in principio apud Deum, viuificat animas sicut agens principale: caro tamen eius, & mysteria in ea perpetrata, operantur instrumentaliter ad animæ vitam. Ad vitam autem corporis non solum instrumentaliter, sed etiam per quamdam exemplaricatem, vt

q. 49. 48. q. 56. a. 1. supra dictum est*.

Ad secundum dicendum, quod per fidem, Christus habitat in nobis (vt dicitur Ephes. 3.) Et ideo virtus Christi copulatur nobis per fidem. Virtus au-

tem

tem remissiva peccatorum, speciali quodam modo pertinet ad passionem ipsius Christi: & ideo per fidem passionis eius specialiter homines liberantur a peccatis, secundum illud Ro. 2. Quem proposuit Deus propitiatorem per fidem in sanguine ipsius. Et ideo virtus sacramentorum, quae ordinatur ad tollenda peccata, praecipue est ex fide passionis Christi.

Ad tertium dicendum, quod iustificatio attribuitur resurrectioni ratione termini ad quem, qui est novitas vitae per gratiam. Attribuitur tamen passioni ratione termini a quo, scilicet quantum ad dimissionem culpae.

ARTIC. VI.

Utrum sacramenta veteris legis gratiam causarent?

Ad sextum sic proceditur. Videtur, quod etiam sacramenta veteris legis, gratiam causarent. Quia (sicut dictum est*) sacramenta novae legis habent efficaciam ex fide passionis Christi. Sed fides passionis Christi fuit in veteri lege, sicut & in nova: habemus enim eundem Spiritum fidei, ut habetur 2. ad Cor. 4. Sicut ergo sacramenta novae legis conferunt gratiam, ita etiam sacramenta veteris legis gratiam conferebant.

¶ 2 Præterea, Sanctificatio non fit nisi per gratiam. Sed per sacramenta veteris legis, homines sanctificabantur: dicitur enim Leuitici 8. Cumque sanctificasset Moyses Aaron, & filios eius in vestitu suo, &c. Ergo videtur, quod sacramenta veteris legis gratiam conferebant.

¶ 3 Præterea, Sicut Beda* dicit in homilia circumcisionis, Idem salutiferæ curationis auxilium, circumcissio in lege contra originalis peccati vulnus agebat, quod baptismus agere reuelatæ tempore gratiæ consuevit. Sed baptismus nunc confert gratiam. Ergo circumcissio gratiam conferebat. Et pariter alia sacramenta legalia: quia sicut baptismus est ianua sacramentorum novae legis, ita & cir-

D 2 cum-

343
1. 2. 7. 103
a. 2. 6. 9.
107. a. 1.
ad 3. 6.
4. d. 1. 9.
1. a. 5. 9. 1
* a. præ-

iter prim.
& me. il.
li. in ho
miliario
totius an
ni eā in-
uen. 60.